

## KAJIAN KES SEJARAH

Tajuk: Pendidikan telah lama wujud di negara kita sebelum kedatangan kuasa barat.

Definisi pendidikan ialah berdasarkan Kamus Pelajar Edisi Kedua, pendidikan bermaksud perihal atau perbuatan mendidik. Manakala berdasarkan Kamus Dewan Edisi Empat, pendidikan diertikan sebagai pertama perihal pendidik, kedua; ilmu pendidikan dimaksudkan sebagai ilmu didik, ilmu mendidik pengetahuan mendidik dan yang ketiga; diertikan sebagai didikan, latihan, ajaran. Maka bolehlah dikatakan disini bahawa pendidikan adalah pengajaran dan ianya termasuklah semua perkara atau perihal yang berkaitan mendidik atau mengajar. Ini juga bermakna pendidikan boleh melibatkan perkara yang baik mahupun yang tidak baik. Apa-apa sahaja perkara yang boleh diajar adalah termasuk sebagai pendidikan.

Maka, semua orang harus benar-benar memahami erti sebenar pendidikan ini. Ia bukan hanya satu perkataan yang dibina daripada sepuluh huruf tetapi hakikatnya ia membawa makna yang lebih mendalam dan merupakan suatu perkara yang dapat memberi impak yang amat besar kepada seseorang individu, kumpulan, masyarakat, bangsa, negara malahan seluruh dunia. Tidak kiralah sama ada impak tersebut positif mahupun negatif sekiranya ia disalahgunakan.

Seterusnya, pendidikan tidak formal merupakan pendidikan awal atau asuhan dalam institusi keluarga. Kanak-kanak juga diajarkan kemahiran, ilmu agama dan pendidikan tidak formal diberikan melalui pantun, syair, peribahasa, cerita berbentuk teladan dan pengajaran. Contohnya, bertukang serta menghasilkan kraf tangan, cara berkawan dengan baik dan menjaga maruah diri.

Selain itu, pendidikan tidak formal juga boleh diaplikasikan melalui cerita rakyat yang diajarkan termasuklah *Si Tanggung Anak Derhaka* yang mendidik anak tidak menderhaka kepada ibu bapa. Cerita *Anjing Dengan Bayang-bayang* pula memberikan nasihat kepada seseorang supaya tidak bersikap tamak.

Akhir sekali, penduduk bumiputera di sarawak dan sabah menerima pendidikan tidak formal dan pendidikan formal. Matlamatnya membolehkan mereka berdikari apabila dewasa kelak. Contohnya, melalui cerita lisan yang berkaitan dengan amalan dan kepercayaan turun temurun sesuatu etnik. Misalnya, cara berburu dan meramu hasil hutan.

Disamping itu, pendidikan formal merupakan satu pendidikan yang dijalankan secara terancang dengan adanya bimbingan daripada guru-guru, buku teks dan biasanya dijalankan di dalam kelas seperti masjid dan surau. Pengajiannya merangkumi cara bacaan dalam solat dan tajwid serta mempelajari hadis, fekah dan usuluddin.

Selepas itu, pendidikan formal juga dilakukan di Madrasah. Sistem Madrasah adalah sama seperti sistem pondok akan tetapi ia lebih sistematik kerana mempunyai sukatan

pelajaran, dilaksanakan secara kelas, mempunyai tahap permulaan-pertengahan dan pengkhususan, juga diawasi oleh mudir (guru besar) dan diselia oleh jawatankuasa kewangan.

Akhir sekali, perkembangan islam disalurkan melalui golongan atasan dan menjadikan pendidikan istana sebagai pendidikan formal. Pendidikan istana dapat memudahkan islam mendapatkan tempat di kalangan kaum atasan tanpa ada perubahan radikal terhadap struktur golongan bangsawan serta pembelajarannya merangkumi hal pentadbiran negara dan pengurusan sistem politik.

Ciri-ciri pendidikan yang pertama merupakan pendidikan prasekolah. Sekolah tadika (prasekolah) menerima kemasukan kanak-kanak daripada 4-6 tahun. Pengajian tadika bukan merupakan pengajian wajib dalam Pendidikan Malaysia. Namun begitu penubuhan tadika oleh pihak swasta amat menggalakkan. Setakat ini, sebahagian besar Sekolah Kebangsaan mempunyai kelas prasekolah. Namun kemasukan ke kelas ini dibuka kepada anak-anak dari keluarga berpendapatan rendah.

Kedua, pendidikan rendah. Pendidikan rendah bermula dari tahun 1 hingga tahun 6, dan menerima kemasukan kanak-kanak berumur 7 tahun sehingga 12 tahun. Bahasa Melayu, Bahasa Inggeris, Matematik dan Sains merupakan mata pelajaran wajib dalam Sistem Pendidikan Malaysia. Sekolah rendah awam di Malaysia terbahagi kepada dua jenis, iaitu Sekolah Kebangsaan dan Sekolah Jenis Kebangsaan, Kurikulum di kedua-dua jenis sekolah rendah adalah sama. Perbezaan antara dua jenis sekolah ini ialah bahasa pengantar yang digunakan. Bahasa Melayu digunakan sebagai bahasa pengantar di Sekolah Kebangsaan. Bahasa Tamil atau Bahasa Mandarin digunakan sebagai pengantar Sekolah Jenis Kebangsaan. Pada akhir tahun persekolahan sekolah rendah, ujian awam diadakan bagi menilai prestasi murid-murid. Ujian awam pada peringkat sekolah rendah dinamakan Ujian Penilaian Sekolah Rendah (UPSR). Pelajar yang telah menduduki UPSR, dibenarkan melanjutkan pelajaran ke peringkat menengah.

Ketiga, pendidikan menengah. Sekolah menengah awam boleh dilihat sebagai pelanjut sekolah rendah. Bahasa Melayu digunakan sebagai bahasa pengantar bagi semua mata pelajaran selain Sains (Biologi, Fizik dan Kimia) dan Matematik (termasuk Matematik Tambahan) Para pelajar perlu belajar dari Tingkatan 1 hingga Tingkatan 5. Seperti di sekolah rendah, setiap tingkatan (darjah) mengambil masa selama satu tahun. Pada akhir Tingkatan Tiga, (digelar peringkat menengah rendah), para pelajar akan menduduki Pentaksiran Tingkatan Tiga (PT3). Berdasarkan pencapaian PT3, mereka akan dikategorikan kepada Aliran Sains atau Aliran Sastera. Aliran Sains menjadi pilihan ramai. Pelajar dari Aliran Sains dibenarkan untuk keluar dari Aliran Sains lalu menyertai Aliran Sastera tetapi sebaliknya tidak dibenarkan. Pelajar-pelajar yang tidak mendapat keputusan yang memuaskan pula boleh memilih untuk menjalani pengkhususan vokasional di sekolah teknik.

Ciri yang terakhir dan keempat, pendidikan prauniversiti. Selepas SPM, para pelajar dapat membuat pilihan sama ada dalam Tingkatan 6 matrikulasi, pengajian diploma di pelbagai institut pendidikan seperti Politeknik. Jika melanjutkan pelajaran ke Tingkatan Enam, mereka akan

menduduki peperiksaan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM). Tingkatan 6 yang terdiri daripada Tingkatan 6 Rendah dan Tingkatan 6 Atas mengambil masa selama dua tahun. STPM dianggap lebih susah daripada A-level kerana merangkumi skop yang lebih mendalam dan luas. Walaupun STPM biasanya diduduki bagi mereka yang ingin belajar di universiti awam di Malaysia, STPM turut diakui di peringkat antarabangsa. Selain itu, para pelajar boleh memohon kebenaran untuk mengikuti program matrikulasi yang mengambil masa selama satu atau dua tahun. Pada suatu ketika dahulu, matrikulasi hanya mengambil masa selama satu tahun. Sejak tahun 2006, 30% daripada semua pelajar matrikulasi diberikan program yang mengambil masa selama dua tahun. 90% daripada tempat matrikulasi adalah disimpan untuk bumiputera. Program matrikulasi tidak seketat dengan STPM. Ramai berpendapat bahawa program ini mudah daripada STPM, dan dikatakan untuk membantu bumiputera belajar di universiti dengan mudah. Matrikulasi dikenalkan selepas kuota kemasukan universiti awam yang berdasarkan kaum dimansuhkan. 70% daripada pelajar kursus kritikal seperti perubatan, farmasi, pergigian dan perundangan ialah pelajar matrikulasi. Sebaliknya, kebanyakan kursus-kursus seperti Sarjana Muda Sains yang kurang diminati diambil oleh pelajar STPM. Pembela program matrikulasi mendakwa bahawa Tingkatan 6 adalah berbeza dengan program matrikulasi. Akan tetapi, program matrikulasi dan Tingkatan Enam memainkan peranan yang sama (kelayakan kemasukan universiti).

Dalam usaha untuk memupuk perpaduan dalam kalangan pelajar, sukatan pelajaran boleh diperkenalkan dengan topik-topik bertemakan perpaduan yang menyentuh berkenaan hubungan etnik dan agama dalam konteks masyarakat majmuk. Ini bertepatan dengan objektif khusus pertama Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 yang memberi penekanan untuk “mengukuhkan perpaduan dalam kalangan murid”. Topik-topik perpaduan boleh diserapkan dalam mata pelajaran sedia ada seperti Pendidikan Moral dan Pendidikan Islam. Menurut Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 (Pendidikan Prasekolah hingga Lepas Menengah), kurikulum Pendidikan Agama Islam bagi murid Islam dan kurikulum Pendidikan Moral bagi murid bukan Islam akan diperkukuhkan supaya merangkumi tumpuan yang lebih kepada pemahaman tentang nilai-nilai perpaduan dan hubungan baik sesama insan. Topik-topik berkenaan hendaklah dikaitkan dengan prinsip-prinsip Rukun Negara.

Selain pendekatan dalam bilik darjah, penerapan nilai-nilai perpaduan boleh diperkukuh melalui aktiviti kokurikulum yang melibatkan aktiviti persatuan dan pakaian beruniform seperti Pengakap dan Pandu Puteri, bersesuaian dengan Rancangan Integrasi Murid untuk Perpaduan (RIMUP) yang disediakan oleh Kementerian Pendidikan. Malahan, pendekatan melalui aktiviti-aktiviti di luar bilik darjah yang berkonsepkan ‘experiential learning’ dan menekankan amali dipercayai lebih berkesan berbanding pembelajaran di dalam bilik darjah.

Kesimpulannya, sebagai rakyat Malaysia kita haruslah bersyukur kerana kestabilan dan kemakmuran negara membolehkan kita mengecap impian yang dicita-citakan. Kestabilan dan kemakmuran membolehkan proses pembangunan dan pemodenan negara berjalan dengan jayanya.